

G VICEPRESIDÈNCIA
O I CONSELLERIA
I INNOVACIÓ,
B RECERCA I TURISME
/ AGÈNCIA TURISME
ILLES BALEARS

EL TURISME EN DADES

Informe Gener 2017

SOSTENIBILITAT ECONÒMICA

Arribada de turistes

Despesa del turistes estrangers

Arribada de passatgers aeris

Arribada de passatgers marítims (via regular i creueristes)

Ocupació allotjament

SOSTENIBILITAT AMBIENTAL

Demanda energètica

Índex pressió humana

Expedients en construcció i habitatge turístic

SOSTENIBILITAT SOCIAL

Afiliats sector turístic

Aturats turisme < 1 any

Taxa de temporalitat

Empreses d'alta al sector turístic

Des de l'Agència de Turisme de les Illes Balears, hem tengut la voluntat de millorar els informes sobre conjuntura turística amb la finalitat de fer un resum acurat i de ràpida lectura que, mitjançant una major distribució, arribin a tot el sector turístic.

Voluntat de servei i ferma creença que les dades són imprescindibles per prendre decisions ens ha mogut a oferir-vos aquests informes periòdics que esperam es converteixin en una eina d'informació, de formació i de coneixement sobre la nostra indústria turística.

A l'informe mensual presentam tres grans àrees, el comportament de la demanda, alguns índex de sostenibilitat, i les dades de caire social. En aquest sentit, transmetem també a través de l'informe la intenció d'observar els tres indicadors que ens ha de conduir cap a un sector més sostenible, això és la sostenibilitat econòmica, la sostenibilitat mediambiental i la sostenibilitat social.

Esperam que la informació continguda en el document que vos oferim sigui de la vostra utilitat, perquè el nostre treball només té sentit si és útil al sector i si té voluntat de servei públic.

Pere Muñoz Perugorria
Director

ARRIBADA DE TURISTES

Al gener de 2017 el nombre total de turistes arribats, estrangers i espanyols, va ser de 203.523 persones, un **3,3%** més que l'any passat. Espanya va ser el principal país emissor amb 96.436 turistes (**1,9%** d'increment).

El nombre total de turistes també va pujar al desembre a totes les Illes: Pitiüses (**4,5%**), Mallorca (**3,2%**) i Menorca (**2,6 %**). El **80,6%** va visitar Mallorca, el **13,3%** les Pitiüses i el **6,0%** Menorca.

ARRIBADA DE TURISTES		GENER 2017							
	ILLES BALEARS	% VAR. 16/15	MALLORCA	% VAR. 16/15	MENORCA	% VAR. 16/15	IBIZA/ FORMENTERA	% VAR. 16/15	
Alemanya	49.653	↓ -10,0	48.992	↓ -10,2
Regne Unit	11.125	↓ -25,5	9.740	↓ -21,5	369	↓ -23,3	1.015	↓ -50,5	...
Espanya (sense interilles)	96.436	↑ 1,9	67.752	↑ 6,7	10.675	↑ 7,1	18.009	↓ -14,9	...
Itàlia	2.662	↓ -46,8
Països nòrdics*	5.451	↑ 41,6	5.293	↑ 43,9
França	2.124	↓ -53,1	1.318	↓ -62,7
Suïssa	7.306	↑ 182,0
Bèlgica	2.280	↓ -19,9
Països Baixos	5.989	↑ 233,3
Rússia
Total	203.523	↑ 3,3	164.107	↑ 3,2	12.296	↑ 2,6	27.120	↑ 4,5	

* (Dinamarca, Finlàndia, Noruega i Sècia)

(...) Dada no disponible.

(...) Dada oculta per imprecisa/baixa qualitat.

DESPESA DELS TURISTES ESTRANGERS

Al gener de 2017 els turistes estrangers que han visitat Balears han tingut una despesa de 102,4 milions d'euros al novembre, un **6,1%** més que l'any passat.

D'altra banda, la despesa dels turistes estrangers de Balears ha representat el 2,4% del total de despesa dels turistes internacionals d'Espanya.

DESPESA DEL TURISTES ESTRANGERS	GENER 2017	
	ILLES BALEARS	% VAR. 16/15
Despesa*	102,4	↑ 6,1
Despesa mitjana diària	114,0	↑ 5,4
Pernoctacions	901.231	↑ 0,7
Estada mitjana	8,4	↓ -3,8

*milions d'euros

ARRIBADA DE PASSATGERS

Via aèria

Al gener de 2017 arribaren 421.659 passatgers, un **5,9% més** que l'any passat.

Espanya és el principal país emissor a Mallorca amb 185.856 passatgers. També és el primer a Menorca (20.347) i a Eivissa (52.057).

Per illes, el nombre total de passatgers aeris va pujar a **Mallorca (4,0%)**, **Menorca (12,2%)** i a **Eivissa (12,4%)**.

	ARRIBADA DE PASSATGERS AÈRIS				GENER 2017			
	ILLES BALEARS	% VAR. 16/15	MALLORCA	% VAR. 16/15	MENORCA	% VAR. 16/15	IBIZA	% VAR. 16/15
Alemanya	62.201	↓ -1,5	62.177	↓ -1,5	0	..	24	↓ -4,0
Regne Unit	24.389	↑ 7,5	21.915	↑ 9,9	654	↓ -18,5	1.820	↓ -5,7
Espanya (sense interilles)	258.260	↑ 7,7	185.856	↑ 6,0	20.347	↑ 17,7	52.057	↑ 10,4
Itàlia	1.112	↑ 3734,5	17	↓ -22,7	0	..	1.095	↑ #####
Països nòrdics	6.940	↑ 156,1	6.927	↑ 155,6	0	..	13	..
França	4.122	↑ 45,7	3.163	↑ 17,1	0	↓ -100,0	959	↑ 679,7
Suïssa	7.667	↑ 8,4	7.444	↑ 5,4	1	..	222	↑ 2120,0
Països Baixos	4.670	↑ 280,0	1.762	↑ 564,9	0	..	2.908	↑ 201,7
Bèlgica	1.870	↓ -31,1	1.854	↓ -31,7	0	..	16	↑ 700,0
Àustria	3.302	↓ -37,5	3.288	↓ -37,5	4	..	10	↓ -28,6
Total	421.659	↑ 5,9	319.296	↑ 4,0	30.013	↑ 12,2	72.350	↑ 12,4

*(Dinamarca, Finlàndia, Noruega i Sùècia)

(..) Dada no disponible.

ARRIBADA DE PASSATGERS
Via marítima regular

Al desembre de 2016 van augmentar les **arribades** de passatgers marítims per via regular, tant als ports d'Autoritat Portuària com als de Ports IB, un **1,7%** i **3,8%** respectivament.

Per ports, destaca l'augment de Maó (**30,2%**) i Alcúdia (**16,8%**).

PASSATGERS VIA REGULAR (ARRIBADES)		DESEMBRE 2016	
			% VAR. 16/15
Autoritat Portuària	Palma	24.958	↑ 4,9
	Alcúdia	7.232	↑ 16,8
	Maó	1.446	↑ 30,2
	Eivissa	36.908	↓ -0,2
	La Savina	21.453	↓ -4,2
	Total	91.997	↑ 1,7
Ports IB	Sóller	0	..
	Cala Rajada	0	..
	Colònia de Sant Jordi	0	..
	Ciutadella	6.402	↑ 3,8
	Sant Antoni de Portmany	0	..
	Total	6.402	↑ 3,8

(..) Dada no disponible.

Al 2016, va augmentar l'**arribada** de passatgers marítims per via regular en un **17,0%** als Ports IB i un **10,3%** als d'Autoritat Portuària, situant les xifres totals en 205.606 i 3.003.706 respectivament.

PASSATGERS VIA REGULAR (ARRIBADES)		GENER-DESEMBRE 2016	
			% VAR. 16/15
Autoritat Portuària	Palma	430.407	↑ 7,0
	Alcúdia	158.481	↑ 19,8
	Maó	63.578	↑ 2,2
	Eivissa	1.315.848	↑ 17,6
	La Savina	1.035.392	↑ 21,7
	Total	3.003.706	↑ 17,0
Ports IB	Sóller	0	..
	Cala Rajada	0	..
	Colònia de Sant Jordi	0	..
	Ciutadella	174.898	↑ 8,3
	Sant Antoni de Portmany	30.707	↑ 23,2
	Total	205.606	↑ 10,3

(..) Dada no disponible.

ARRIBADA DE PASSATGERS

Creueristes

Al desembre de 2016 es van comptabilitzar 17.629 creueristes de trànsit als ports d'Autoritat Portuària, el que suposa un **32,2% menys** que el mateix mes de l'any anterior. Els de base disminuïren un **85,0%** respecte al desembre de l'any passat. No es van enregistrar xifres de creueristes als Ports IB.

CREUERISTES		DESEMBRE 2016			
		BASE (Fin)	% VAR. 16/15	TRÀNSIT	% VAR. 16/15
Autoritat Portuària	Palma	98	↓ -85,2	16.318	↓ -37,2
	Alcúdia	0	..	0	..
	Maó	0	..	773	..
	Eivissa	1	..	538	..
	La Savina	0	..	0	..
	Total	99	↓ -85,0	17.629	↓ -32,2
Ports IB	Sóller
	Cala Rajada
	Andratx
	Ciutadella
	Sant Antoni de Portmany
	Total

(..) Dada no disponible.

En el total de 2016, els ports d'Autoritat Portuària van comptabilitzar 1.356.067 creueristes de trànsit, el que suposa un **3,6% menys** que al mateix període de l'any anterior. Pel que fa a Ports IB, se'n van acumular 3.595 (**-10,5%**).

CREUERISTES		GENER-DESEMBRE 2016			
		BASE (Fin)	% VAR. 16/15	TRÀNSIT	% VAR. 16/15
Autoritat Portuària	Palma	298.924	↑ 6,3	1.028.670	↓ -10,6
	Alcúdia	8	↑ 300,0	5.887	↑ 331,9
	Maó	99	↑ 2,1	72.011	↑ 22,0
	Eivissa	340	↑ 50,4	247.865	↑ 28,3
	La Savina	0	↓ -100,0	1.634	↑ 4,1
	Total	299.371	↑ 6,3	1.356.067	↓ -3,6
Ports IB	Sóller	284	↓ -60,2
	Cala Rajada	29	..
	Andratx	207	..
	Ciutadella	3.075	↑ 12,7
	Sant Antoni de Portmany
	Total	3.595	↓ -10,5

(..) Dada no disponible.

OCUPACIÓ D'ALLOTJAMENTS

Illes Balears presenta un grau d'ocupació per places a establiments hotelers durant el mes de gener de 2017 de 37,9%.

Al gener, amb un 26,5% (+6,2 punts de variació respecte a gener 2016) és la 4ª Comunitat Autònoma en % d'ocupació sobre places en apartaments turístics

Mallorca, presenta al gener un 27,7% d'ocupació sobre places en apartaments turístics, +7,5 punts de variació respecte al mateix mes de 2016

	OCUPACIÓ PER PLACES OBERTES						GENER 2017		
	ILLES BALEARS	% VAR. 16/15	MALLORCA	% VAR. 16/15	MENORCA	% VAR. 16/15	IBIZA/ FORMENTERA	% VAR. 16/15	
Hoteleria - Places obertes estimades	19.109	↑	2,0	16.178	↑	1,2	...	2.001	..
Hoteleria - Grau d'ocupació (%)*	37,9	↓	-0,6	-0,6	↓	-0,6	...	22,2	..
Hoteleria - Estada Mitjana	4,0	↓	-2,0	4,3	↓	-1,2	...	2,3	..
Apart. Tur. - Places obertes estimades	3.297	↑	2,6	3.139	↑	6,6
Apart. Tur. - Grau d'ocupació (%)*	26,5	↑	6,2	27,7	↑	7,5
Apart. Tur. - Estada mitjana	7,2	↓	-29,1	7,2	↓	-29,7
Turisme Rural - Places obertes estimades	1.947	↑	29,5	1.794	↑	27,0	115
Turisme Rural - Grau d'ocupació (%)*	17,9	↑	2,4	17,5	↑	2,4	25,6
Turisme Rural - Estada mitjana	3,2	↑	9,6	3,5	↑	12,1	1,8

*Punts de variació.

(...) Dada no disponible.

(...) Dada oculta per imprecisa o baixa qualitat.

DEMANDA ENERGÈTICA

La demanda de energia elèctrica **va augmentar**, a les Illes Balears, un **4%** durant el mes de desembre de 2016. Totes les illes van enregistrar un augment a nivell individual excepte Menorca.

DEMANDA ENERGÈTICA				DESEMBRE 2016			
ILLES BALEARS	% VAR. 16/15	MALLORCA	% VAR. 16/15	MENORCA	% VAR. 16/15	IBIZA/ FORMENTERA	% VAR. 16/15
423.656,8	↑ 4,0	329.649,2	↑ 3,9	31.951,5	↓ -1,0	62.056,2	↑ 7,2

INDEX DE PRESSIÓ HUMANA

El valor màxim de l' octubre de 2016 es registrà el dia 1 amb 1.635.967 persones a tot l'arxipèlag. El valor mínim, es registrà el dia 31, amb 1.265.111 persones presents a les Illes Balears. La mitjana mensual va ser superior al mateix mes de 2015 (**5,3%**).

ÍNDIX PRESSIÓ HUMANA OCTUBRE 2016

	ILLES BALEARS	% VAR. 16/15
Mitjana mensual	1.512.620	↑ 5,3
Màxim mensual (01/10/2016)	1.635.967	↑ 7,3
Mínim mensual (31/10/2016)	1.265.111	↑ 7,4

2016 Avançament, 2015 Provisionals

EXPEDIENTS DE CONSTRUCCIÓ I HABITATGE TURÍSTIC

El nombre d'expedients tramesos en construcció i vivenda de tipus turístic a les Balears ha sofert un **augment** al mes de desembre del 7,7% respecte el mateix mes de l'any anterior.

EXPEDIENTS EN CONSTRUCCIÓ I VIVENDA TURÍSTICA				DESEMBRE 2016			
ILLES BALEARS	% VAR. 16/15	MALLORCA	% VAR. 16/15	MENORCA	% VAR. 16/15	IBIZA/ FORMENTERA	% VAR. 16/15
42	↑ 7,7	28	↓ -3,4	8	↑ 300,0	6	↓ -25,0

AFILIATS SECTOR TURÍSTIC

El nombre d'afiliats **va augmentar** a les Illes Balears durant el tercer trimestre de 2016 (7,0% interanual), situant-se en 73.198 persones.

AFILIATS SECTOR TURÍSTIC					QUART TRIMESTRE 2016				
ILLES BALEARS	% VAR. 16/15	MALLORCA	% VAR. 16/15	MENORCA	% VAR. 16/15	IBIZA	% VAR. 16/15	FORMENTERA	% VAR. 16/15
73.198	↑ 7,0	59.565	↑ 6,7	3.709	↑ 6,6	9.138	↑ 9,1	570	↓ -0,3

ATURATS TURISME <1 ANY

Els aturats del sector turístic de menys d'un any de durada, **varen disminuir**, entre octubre i desembre de 2016, un 9,2% comparant-ho amb el mateix període de l'any anterior.

ATURATS TURISME < 1 ANY QUART TRIMESTRE 2016

	ILLES BALEARS	% VAR. 16/15
Total (Milers de persones)	23,8	↓ -9,2

TAXA DE TEMPORALITAT

Al tercer trimestre de 2016, la taxa de temporalitat dels treballadors del sector turístic, **va disminuir** 3,1 punts percentuals de forma interanual.

TAXA DE TEMPORALITAT QUART TRIMESTRE 2016

	ILLES BALEARS	VAR. 16/15
Total (Percentage)	29,4	↑ 3,1

EMPRESES D'ALTA AL SECTOR TURÍSTIC

El nombre d'empreses d'alta al sector turístic a les Balears es va situar en 12.095 (**augment d'un 2,7% interanual**) al quart trimestre de 2016.

EMPRESES D'ALTA AL SECTOR TURÍSTIC					QUART TRIMESTRE 2016				
ILLES BALEARS	% VAR. 16/15	MALLORCA	% VAR. 16/15	MENORCA	% VAR. 16/15	IBIZA	% VAR. 16/15	FORMENTERA	% VAR. 16/15
7.616	↑ 2,7	5.680	↑ 1,9	583	↑ 3,2	1.240	↑ 6,8	110	↑ 0,9

METODOLOGIA

DEMANDA TURÍSTICA

Fonts:

- Aena per a les xifres d'arribada de passatgers aeris.
- Institut d'Estudis Turístics i Conselleria d'Innovació, Recerca i Turisme a través de l'Enquesta de moviments turístics a fronteres (FRONTUR) per a les dades d'arribada de turistes, i de l'Enquesta de despesa turística (EGATUR) per a la resta de dades.
- IBESTAT per a les xifres d'arribada de passatgers marítics.

Definicions:

- Passatger aeri: persona que viatja d'una ubicació a una altra, en un aparell de locomoció aèria, sense tenir la condició de tripulant.
- Passatger marítim: qualsevol persona que realitzi un recorregut en qualsevol tipus de vaixell mercant entrat o sortit als ports, degut a qualsevol tipus de navegació (exterior o de cabotatge).
- Turista: visitant que roman almenys una nit en un allotjament col·lectiu o privat en el lloc visitat. Un visitant és una persona que es desplaça a un lloc diferent al del seu entorn habitual, per una durada inferior a dotze mesos consecutius. La finalitat principal del seu viatge no és la d'exercir una activitat remunerada en el lloc visitat, el que exclou els moviments migratoris de caràcter laboral.
- Despesa dels turistes: despesa de consum efectuat per un turista o per un tercer en nom seu durant el desplaçament i estada turística en el lloc de destinació. Des d'una perspectiva àmplia, inclou totes les despeses anteriors a la partida que siguin necessàries per preparar i realitzar el viatge, així com despeses fetes després de l'arribada que estiguin relacionades amb el viatge.
- Despesa mitjana diària dels turistes: despesa turística total dividit pel nombre de pernoctacions dels turistes.
- Pernoctacions dels turistes: cadascuna de les nits que un turista roman o està registrat en un establiment d'allotjament col·lectiu o en un allotjament turístic privat, encara que no és necessària la seva presència física.
- Estada mitjana dels turistes: coeficient resultant de dividir el nombre de pernoctacions realitzades pels turistes pel nombre de turistes.

SOCIAL

Fonts:

- IBESTAT
- Institut Nacional d'Estadística (INE)

Definicions:

- Índex de Preus de Consum (IPC): mesura estadística de l'evolució dels preus dels béns i serveis que consumeix la població resident en habitatges familiars.
- Enquesta de Població Activa (EPA): investigació contínua i de periodicitat trimestral adreçada a les famílies, realitzada per l'INE des de 1964. La seva finalitat principal és obtenir dades de la força de treball i de les seves diverses categories (ocupats, aturats), així com de la població aliena al mercat laboral (inactius). La mostra inicial és de 65.000 famílies al trimestre, quedant reduïda en la pràctica a aproximadament 60.000 famílies entrevistades de manera efectiva que equivalen a unes 180.000 persones.
- Afiliats: l'afiliació al Sistema de la Seguretat Social és obligatòria per a totes les persones incloses en el camp d'aplicació de la Seguretat Social i única per a tota la vida del treballador i per a tot el Sistema, sense perjudici de les baixes, altes i altres variacions que amb posterioritat a l'afiliació es puguin produir. És a dir, el treballador és afiliat quan comença la seva vida laboral i és donat d'alta en algun dels règims del Sistema de la Seguretat Social; si cessa en la seva activitat, serà donat de baixa però seguirà afiliat en

situació de baixa laboral. Si es reprèn la seva activitat es produirà una alta, però no haurà d'afiliar-se novament, ja que, com s'ha indicat, l'afiliació és única per a tota la vida del treballador.

INDÚSTRIA

Fonts:

- Institut Nacional d'Estadística (INE) per a les xifres d'IPH i grau d'ocupació en allotjaments de turisme rural.
- Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT), a partir de dades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE), per a les xifres de grau d'ocupació en establiments hotelers, grau d'ocupació en apartaments turístics. Definicions:
 - Grau d'ocupació per places: percentatge que expressa la relació entre el total de les pernoctacions i el producte de les places pels dies a què es refereixen les pernoctacions més els llits supletoris utilitzades.
 - Establiment hotelier: unitat productora de serveis d'allotjament hotelier (hotel, hotel apartament, motel, hostel, pensió, fonda, casa d'hostes) situada en un mateix emplaçament geogràfic i en la qual treballa una persona o més a compte de la mateixa empresa .
 - Establiment d'apartaments turístics: tota unitat productora que té com a activitat exclusiva o principal la d'allotjament de turistes, distribuïts en unitats moblades (apartaments, xalets, viles, bungalows ...).
 - Allotjaments de turisme rural: establiments o habitatges destinats a l'allotjament turístic mitjançant un preu, amb altres serveis complementaris o sense. Solen presentar unes característiques determinades: estar situats en el medi rural, ser edificacions amb tipologia arquitectònica pròpia de la zona o estar situats en finques que mantenen actives explotacions agropecuàries (agroturisme) i oferir un límit de places i habitacions per a l'allotjament d'hostes, a més de reunir certs requisits d'infraestructura i dotacions bàsiques. Poden adoptar la modalitat d'ús complet (contractació íntegra de l'immoble per a ús exclusiu del contractant), la modalitat d'ús compartit (contractació individualitzada d'habitacions dins del propi habitatge familiar) o ambdues modalitats.
 - A tenir en compte:
 - Grau d'ocupació per places: a partir de febrer de l'any 2015 les dades son provisionals.

AMBIENTALS

Fonts:

- Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT)

Definicions:

- Indicador de pressió humana (IPH): aquest indicador mesura diàriament la càrrega demogràfica que suporta cada illa a les Illes Balears.